

Riskli Hastalarda Renal Koruyucu Tedavi

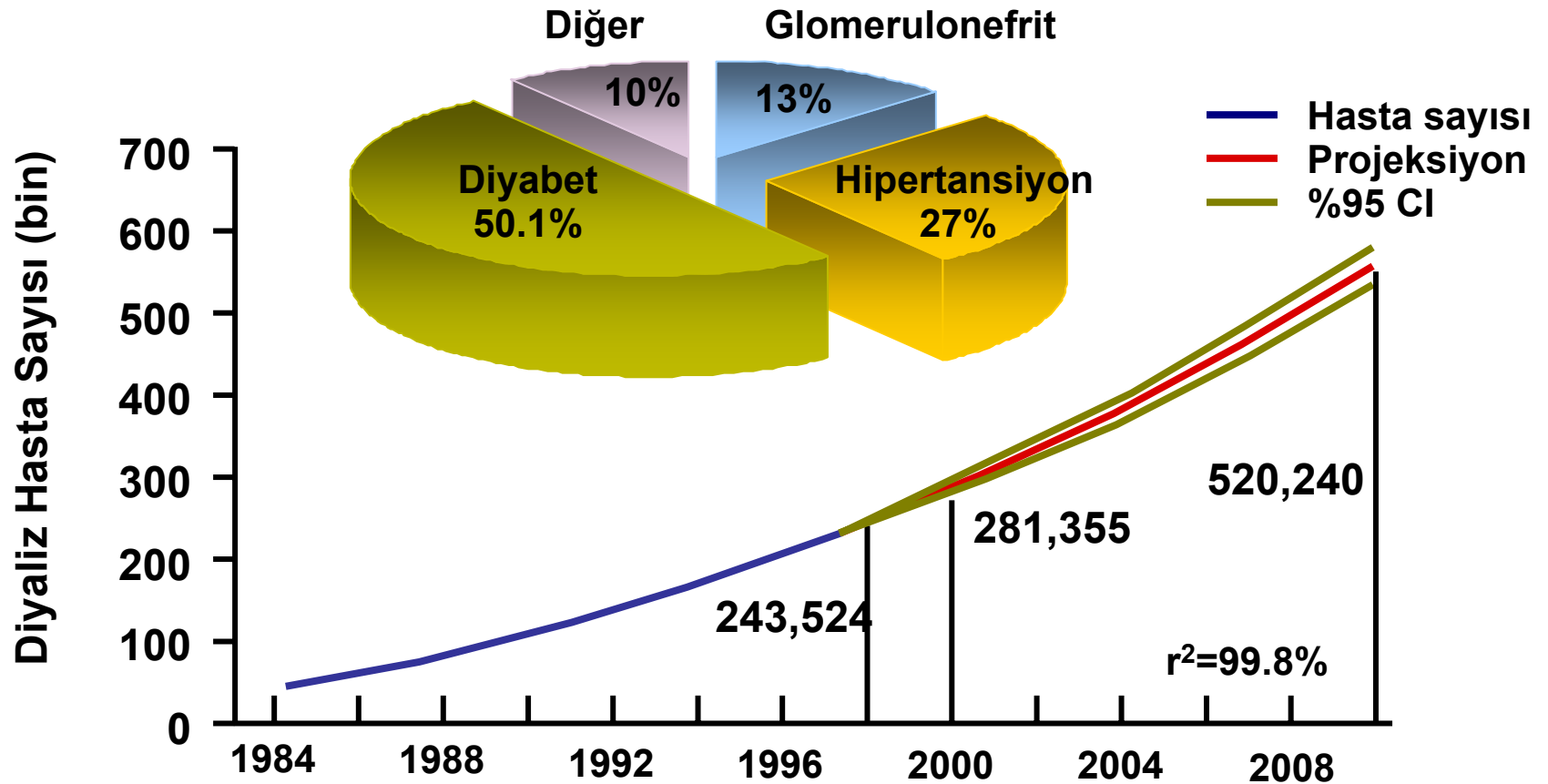
RAS blokeri içeren tedavilerin yönetilmesi

Prof. Dr. Fehmi Akçiçek

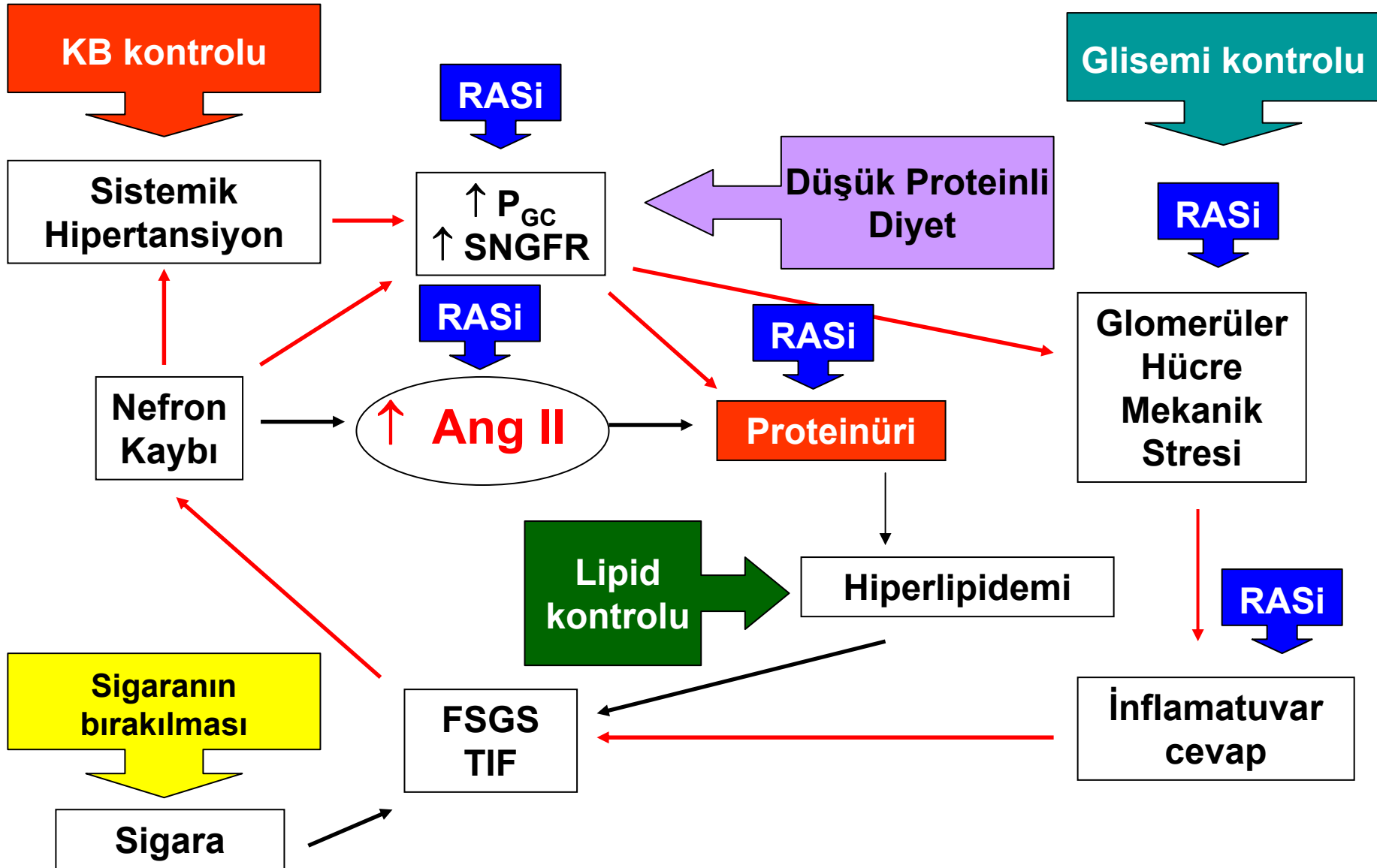
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi
İç Hastalıkları AD, Nefroloji BD
Bornova 35100, İzmir

SDBY: Sıklık ve Nedenler

Diyaliz Hastalarında Böbrek Hastalığının Primer Nedenleri

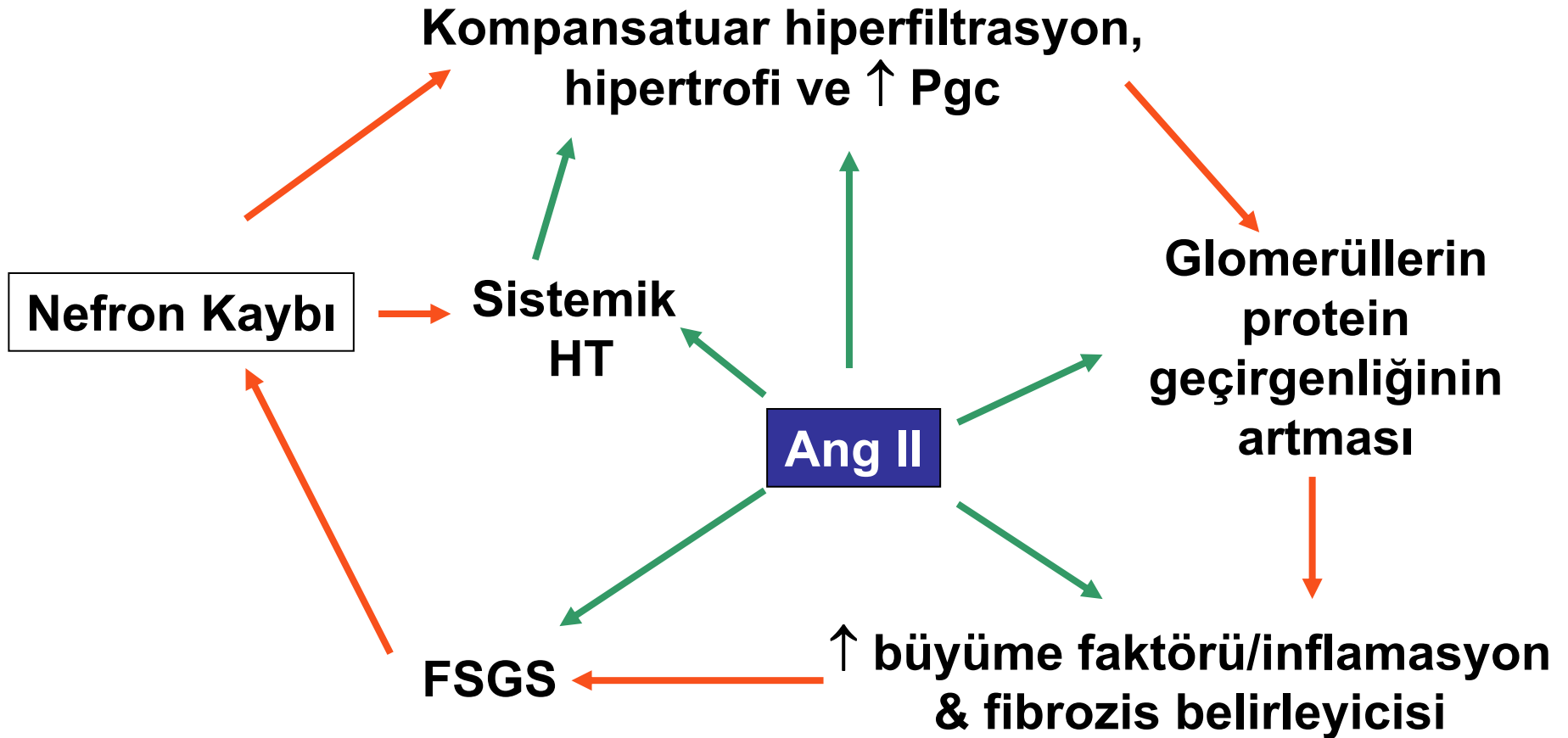

Renoproteksiyon

Progresyon

Nefron Kaybı → SDBY

150	120	90	60	30	15	0
Evre 1	Evre 2	Evre 3	Evre 4	Evre 5		

Nefropati Tedavisinin Temel Hedefi: 1

Başta hipertansiyon olmak üzere; morbidite ve mortaliteyi belirleyen, kardiyovasküler unsurları (*anemi, dislipidemi, hiperparatiroidi*) tedavi etmek;

Hastalık	KB Hedefi
Hipertansiyon (<i>Diyabet veya Renal hastalık yok</i>)	< 140/90 mmHg (JNC 7)
Diabetes Mellitus	< 130/80 mmHg (ADA, JNC 7)
Renal Hastalık + <i>proteinüri >1 gram/24 saat veya diyabetik böbrek hastalığı</i>	< 135/85 mmHg <125/75 mmHg (NKF)

Nefropati Tedavisinin Temel Hedefi: 2

Proteinüriyi azaltmak;

- Böbrek yetmezliğinin ilerleme hızını yavaşlatır,
- Kardiyovasküler morbiditeyi azaltır.

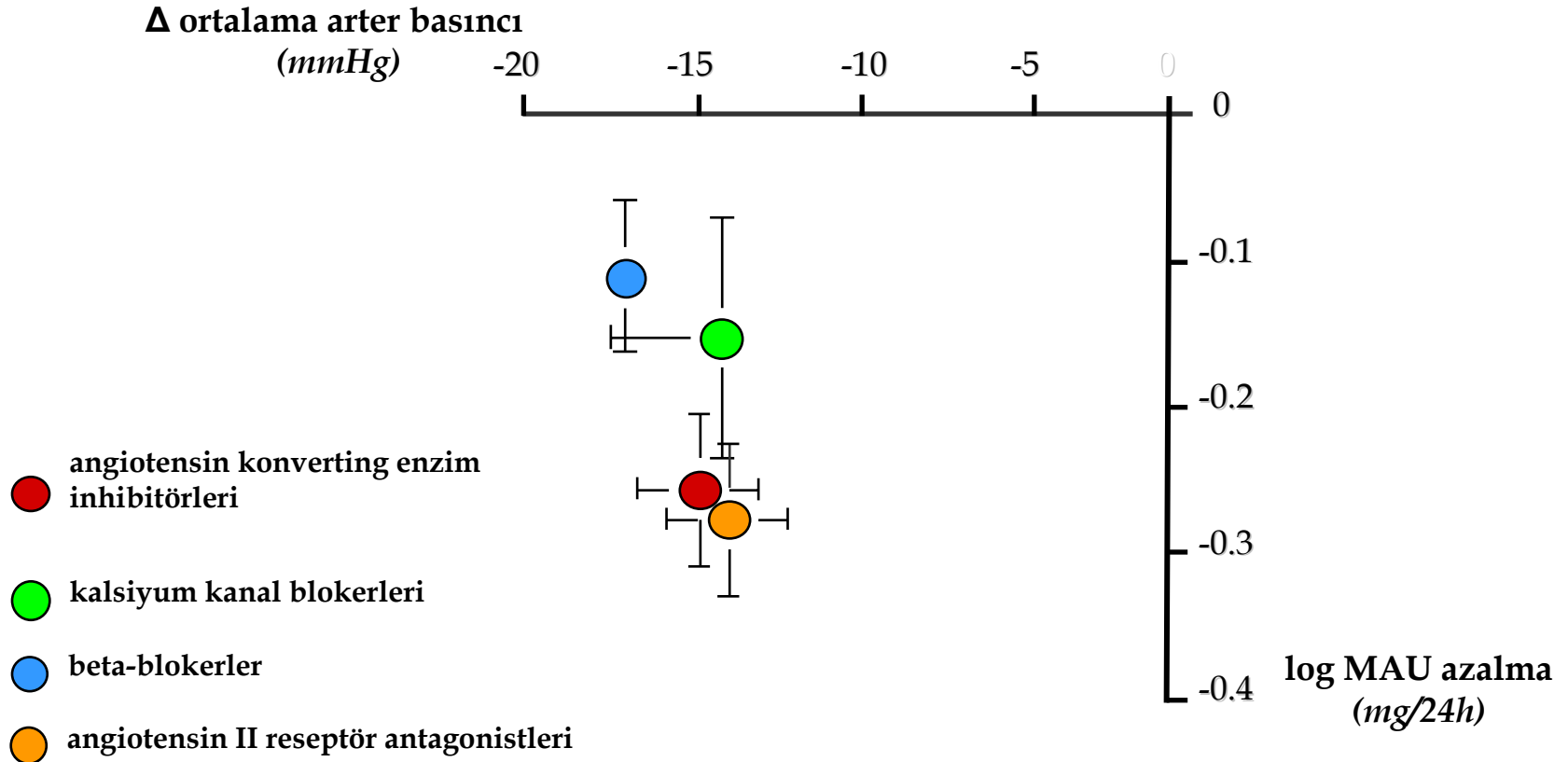
} HOPE, LIFE ve Framingham

Parametre	Progresyon	Remisyon	Regresyon
Proteinüri	≥ 1 gr/gün	< 1 gr/gün	< 0.3 gr/gün
GFH	Düşer	Sabit	Yükselir
Yapı dğşk.	Kötüleşir	Sabit	İyileşir

Bu Hedefleri Nasıl Başarabiliriz?

- RASb'nin “kan basıncını düşürmeden bağımsız” etkileri var mı?
- Tedaviye Ne zaman Başlanmalı?
- Kan basıncını nereye kadar düşürmeli?
- RASb'nin dozu ne olmalı?
- Başka antihipertansiflere gerek var mı?
- Hangi kombinasyonlar proteinüri ve hipertansiyon açısından daha etkin?

RAS Blokerleri: Renoprotektif Antihipertansifler

Meta-regression analysis of 100 studies totaling 2494 patients with type 1 and type 2 diabetes.

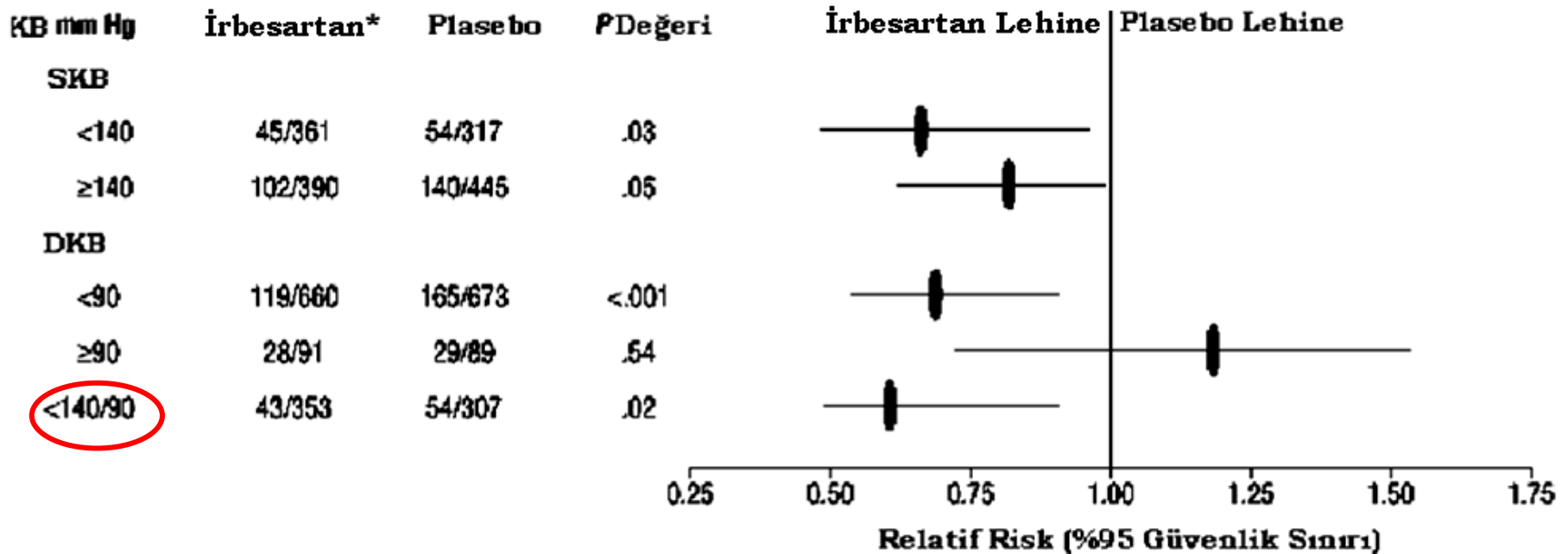
* $p < 0.05$ vs calcium channel blockers.

† $p < 0.05$ vs control.

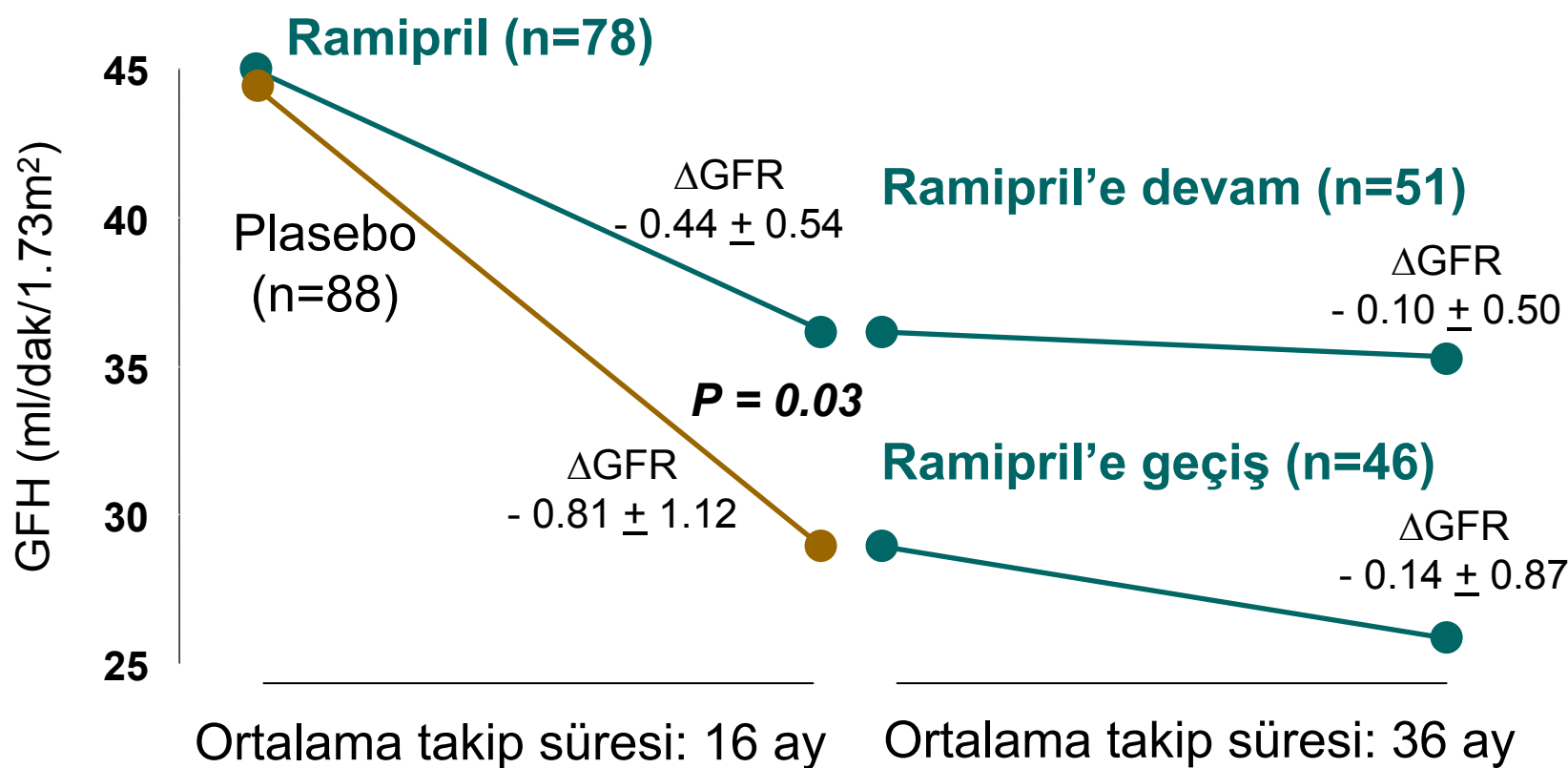
Kasiske BL et al. *Ann Intern Med.* 1997;118:129-138.

RASb: KB Değerinden Bağımsız Koruyucu Etki Nedir?

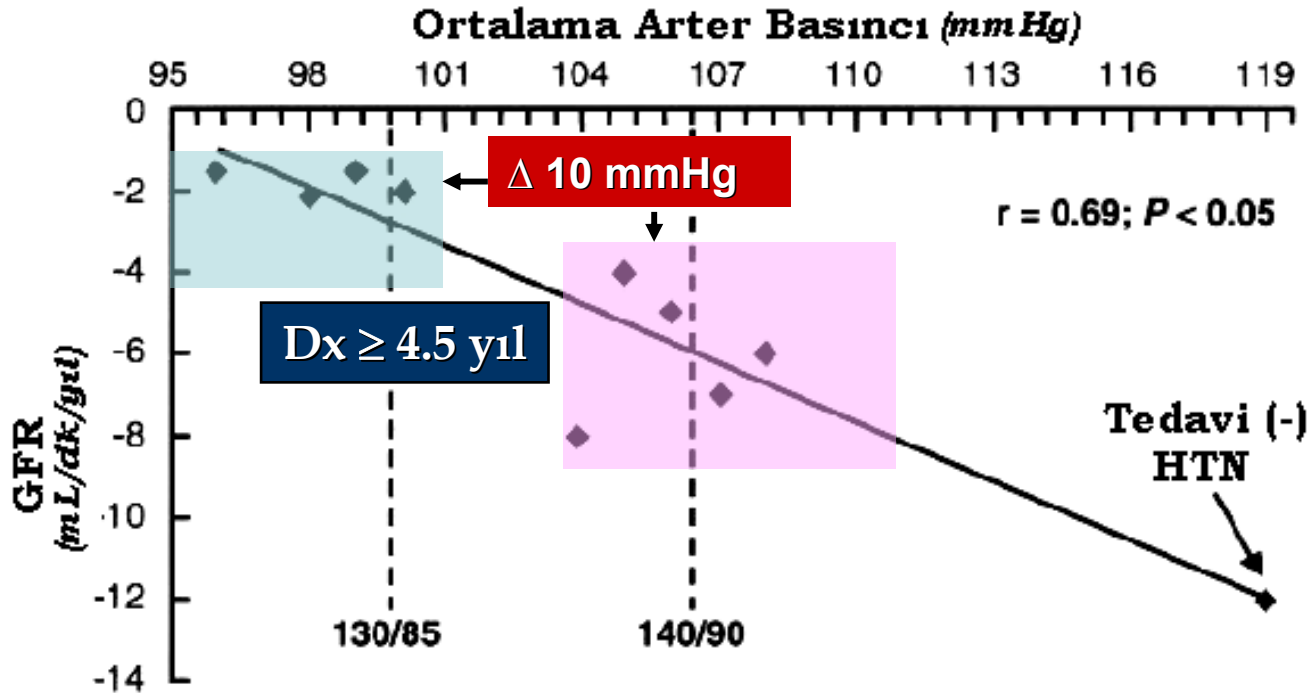

REIN (Ramipril Efficacy In Nephropathy)

DMN Progresyonunun Önlenmesi: Kan Basıncı Eşik Değeri Nedir?

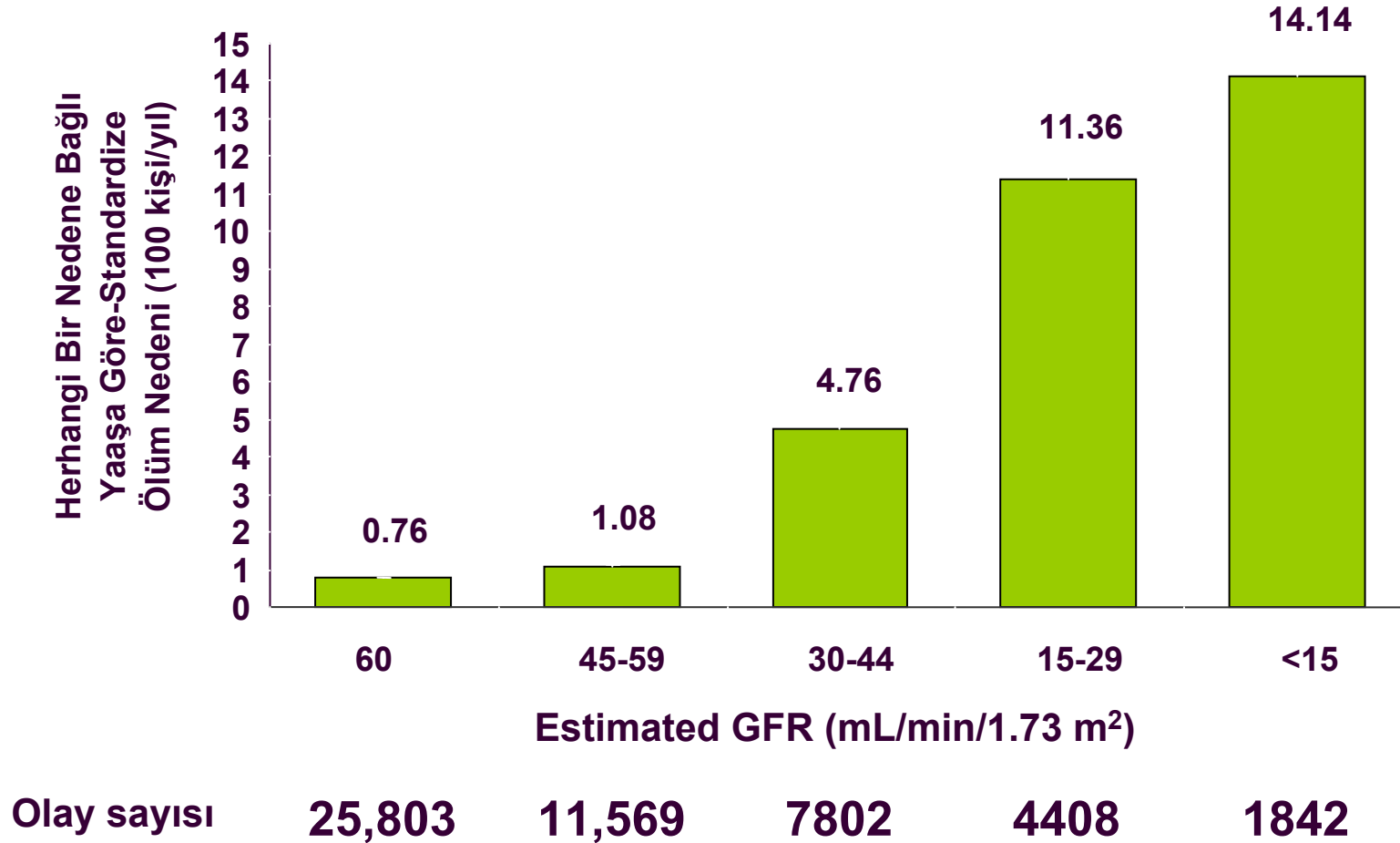
GL Bakris. *Preserving Renal Function in Hypertensive Diabetic. AJKD 2003.*

- Parving HH et al. *Br Med J*, 1989
- Viberti GC et al. *JAMA*, 1993
- Klor S et al. *N Eng J Med*, 1993*
- Hebert L et al. *Kidney Int*, 1994
- Lebovitz H et al. *Kidney Int*, 1994

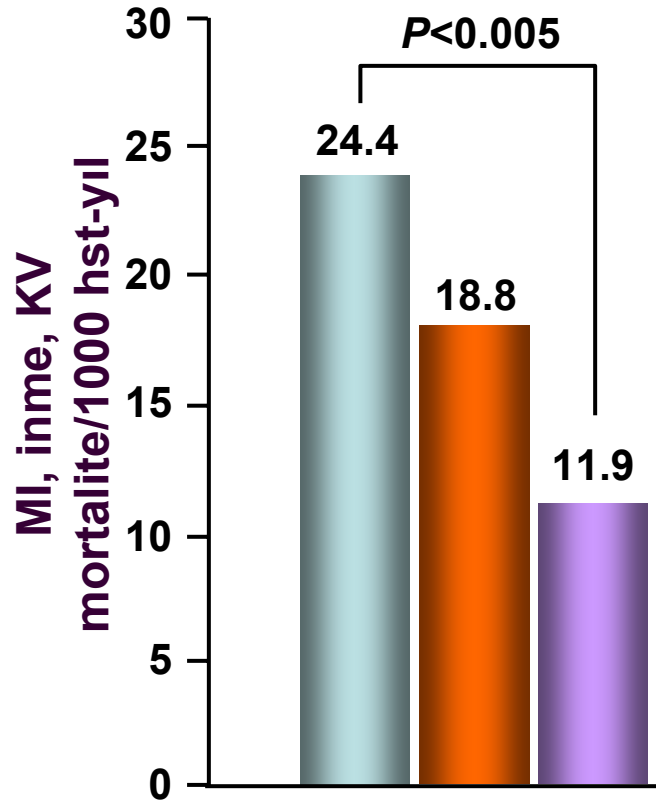
- Moschio G et al. *N Engl J Med*, 1996*
- Bakris GL et al. *Kidney Int*, 1996
- Bakris GL. *Hypertension*, 1997
- GISEN Group, *Lancet*, 1997*

GFH Düzeyine Göre Ölüm Relatif Riski

KB'ı Düşürüldüğü Oranda, KV Olaylar Azalır:
HOT Çalışması

Diyabet Altgrubu

Tedavi Amacı:
Hedef Diyastolik KB

- ≤90 mm Hg (n=501)
- ≤85 mm Hg (n=501)
- ≤80 mm Hg (n=499)

Başarılan

- ≤90 → 85.2 mm Hg
- ≤85 → 83.2 mm Hg
- ≤80 → 81.1 mm Hg

DROP

% Albüminüride Median Değişme

Valsartan Dozu

	160 mg (n=130)	320 mg (n=130)	640 mg (n=131)
Bütün Grup	-25%	-51%	-49%
<130/80 mmHg (Hasta %'si)	-25%	-57%	-66%
Albüminürinin normalizasyonu	12	19	24

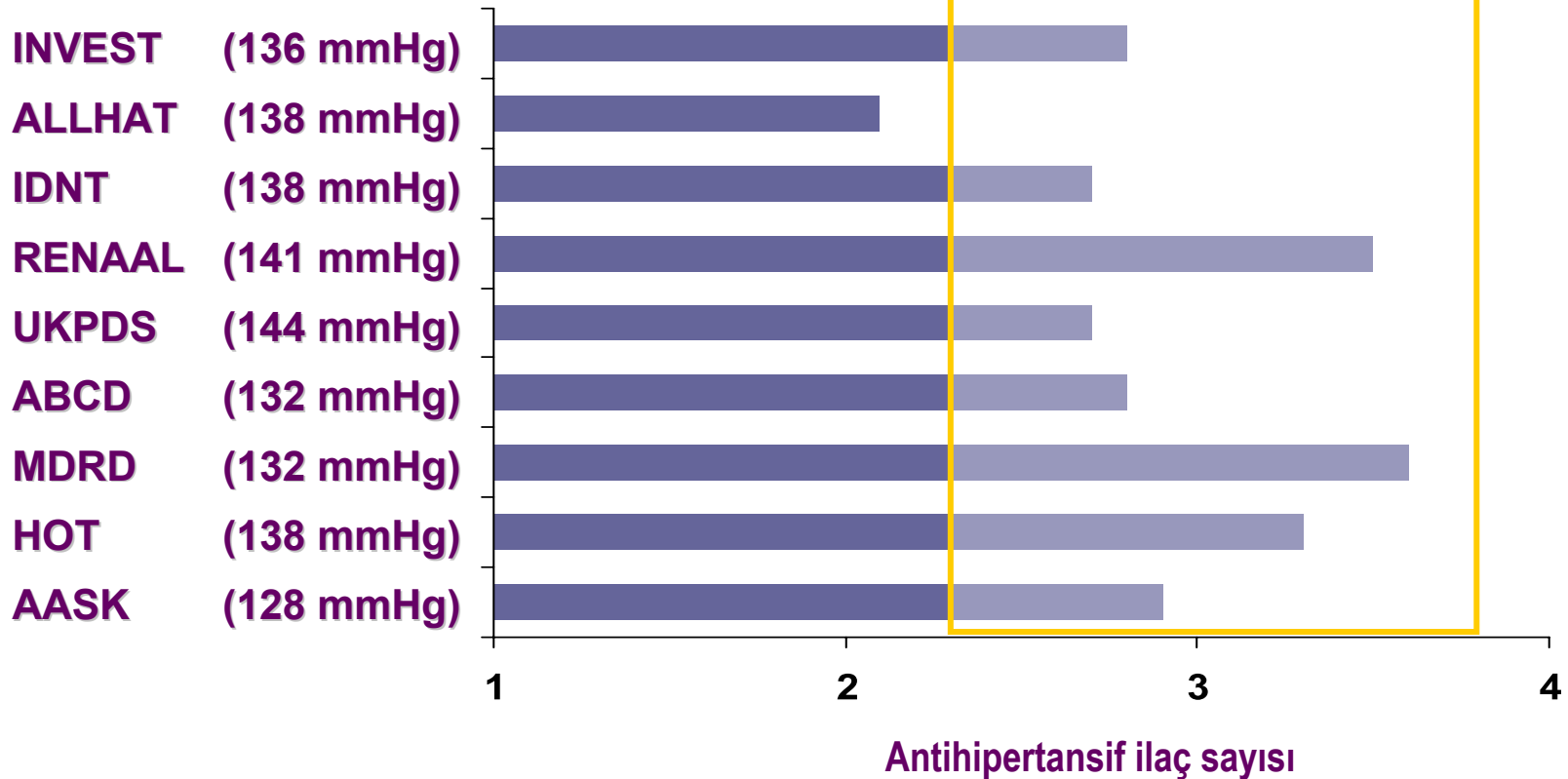
DROP
Kan Basıncı Değişikliği (mmHg)
Valsartan Dozu

	160 mg	320 mg	640 mg
Valsartan Monoterapi	-1.7	-9.2	-14.5
Valsartan + CT	-10.0	-12.0	-18.7
<130/80 mmHg (Hastaların %)	57%	64%	74%
HCTZ or Amlodipine (Hastaların %)	26/23	18/23	14/16

Vasküler Riski Yüksek Hastalarda Hedef KB Değerlerine Ulaşabilmek İçin Kombinasyon Tedavisi Gerekir

Çalışma/SKB (sağlanan)

**Ortalama = 3 ilaç
(orta / yüksek doz)**

Çoklu mekanizmaya sahip tedavi, tek mekanizmalı bileşenleriyle görülenden daha fazla KB azalması sağlar

- Farklı etki mekanizmasına sahip bileşenler KB kontrolünün tamamlayıcı yolları üzerinde etkili olurlar.
- Her bileşen potansiyel olarak karşı düzenleyici mekanizmaları nötralize edebilir, örn.
  - *Diüretikler plazma hacmini azaltırlar, bunun sonucunda renin anjiyotensin sistemi (RAS) uyarılır ve böylece KB artar; bir RAS blokerinin eklenmesi bu etkiyi hafifletir.*
- Çoklu mekanizmaya sahip tedavi, KB'nın sinerjistik azalmasıyla sonuçlanabilir.
- Hasta uyumu daha fazladır.
- Amaçlar daha erken gerçekleştirilir.

RAAS Blokajı Temelinde Başarılı Kombinasyon Tedavileri

RAAS Blokeri

+ KKB*

- Hedefe yönelik iki temel mekanizma:
  - Basınç
  - Nörohormonal (ang II kaçıışı Ø)
- Sinerjistik etki
- Demografik grupların çoğunluğunda etkin kan basıncı düşmesi
- Güvenli/
tolerabilitesi yüksek

+ Diüretik*

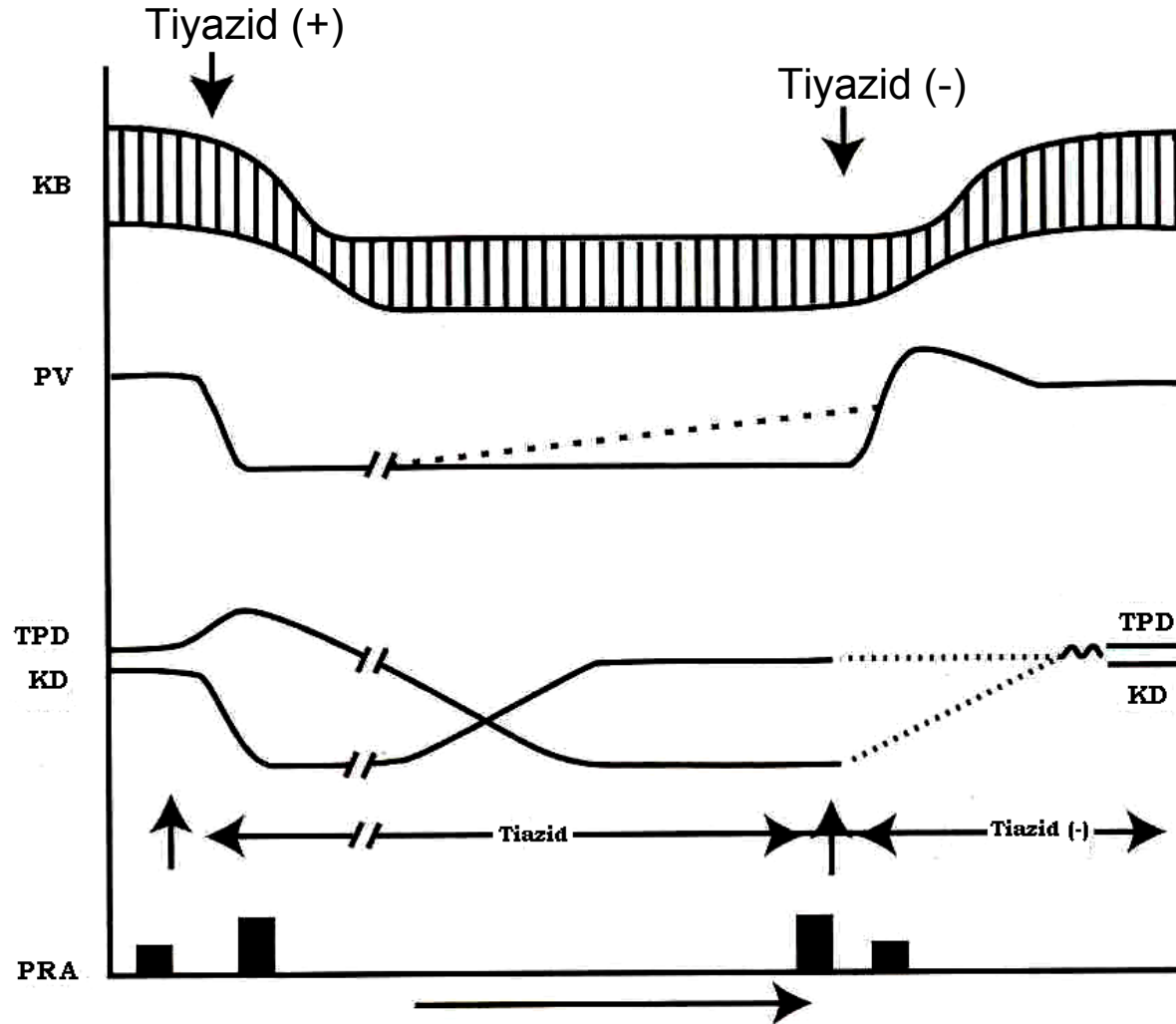
- Hedefe yönelik iki temel mekanizma:
  - Tuz/volüm
  - Nörohormonal
- Sinerjistik etki
- Demografik grupların çoğunluğunda etkin kan basıncı düşmesi
- Güvenli/
tolerabilitesi yüksek

RAAS=renin-anjiyotensin-aldosteron sistemi

KKB=kalsiyum kanal blokeri

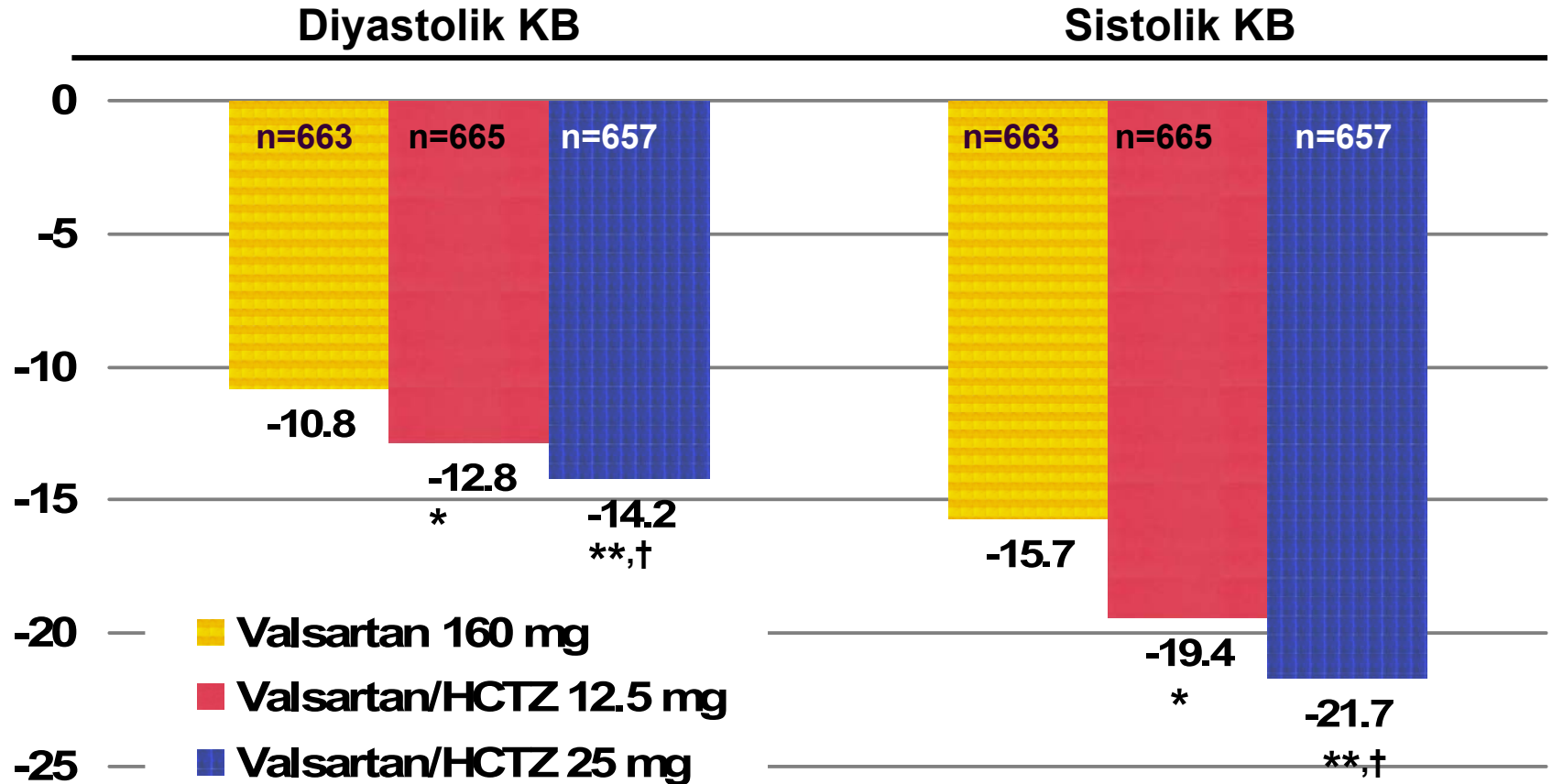
*Versus tek kullanıldıklarında

Diüretiklerin Uzun Dönem Etkileri

Diüretikler ACEİ ve ARB'lerin Antihipertansif Etkilerini Artırırlar

KB da başlangıca göre değişim (mmHg)

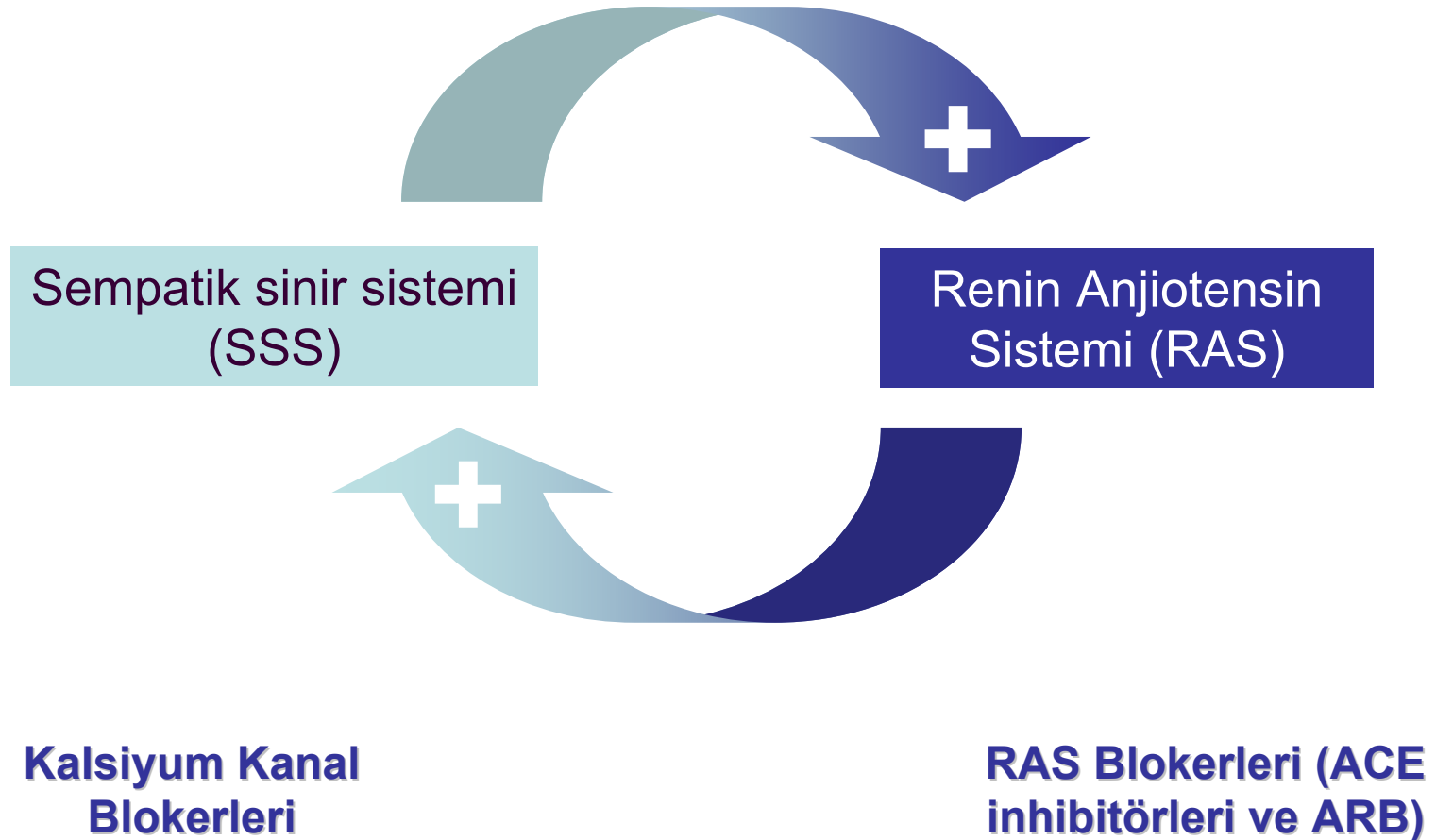

*p≤0.01 vs valsartan 160 mg

**p≤0.01 vs valsartan/HCTZ 12.5 mg

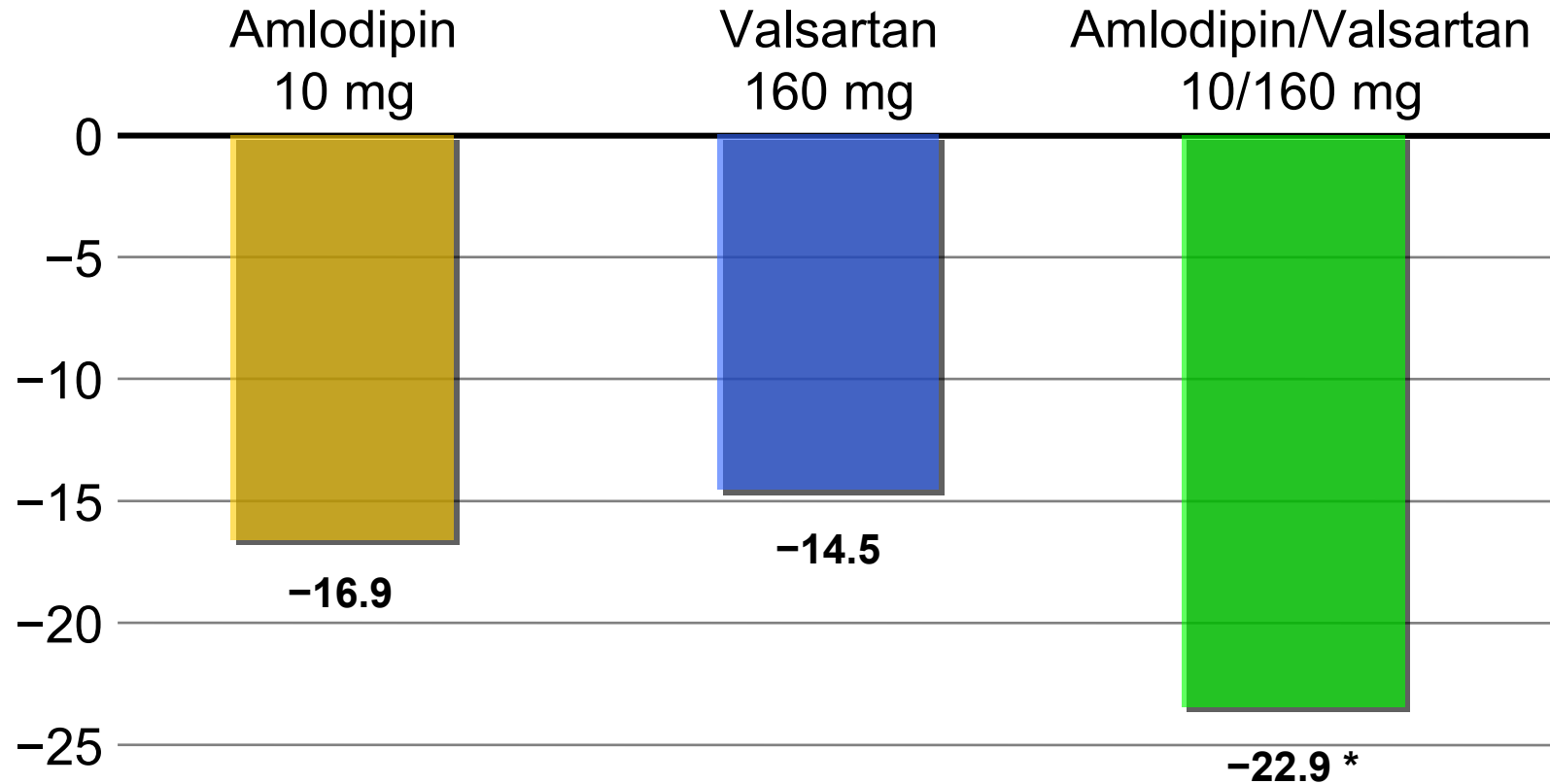
†p<0.001 vs valsartan 160 mg

KB Kontrolü: İki anahtar sistem

Antihipertansif Etki

Amlodipine + Valsartan vs Monoterapi

Başlangıca göre sistolik KB'nda değişiklik (mmHg)

*p<0.01 monoterapilere göre

Fogari et al. J Hum Hypertens 2007 (Epub ahead of print)

Kombinasyon Seçimleri

Kombinasyon	Antihipertansif Etki	Yorum
ACEi / ARB + Diüretik	↓↓↓	Tüm hasta gruplarında
ACEi / ARB + KKB	↓↓ / ↓↓↓	Zayıf, ödemi olmayan hastalarda daha etkin
ACEi + ARB	↓ / ↓↓	RAS'i uyarılmış hastalarda daha etkin
KKB + Diüretik	↓↓	RAS'i uyarılmamış, KAH, PAH, yaşlı hastalarda
BB + Diüretik	↓↓	Taşiaritmi, KAH, KKY. Mİ sonrası

Emberson J et al. Eur Heart J. 25: 484-491, 2004.

Jackson R et al. Lancet 365: 434-441, 2005.

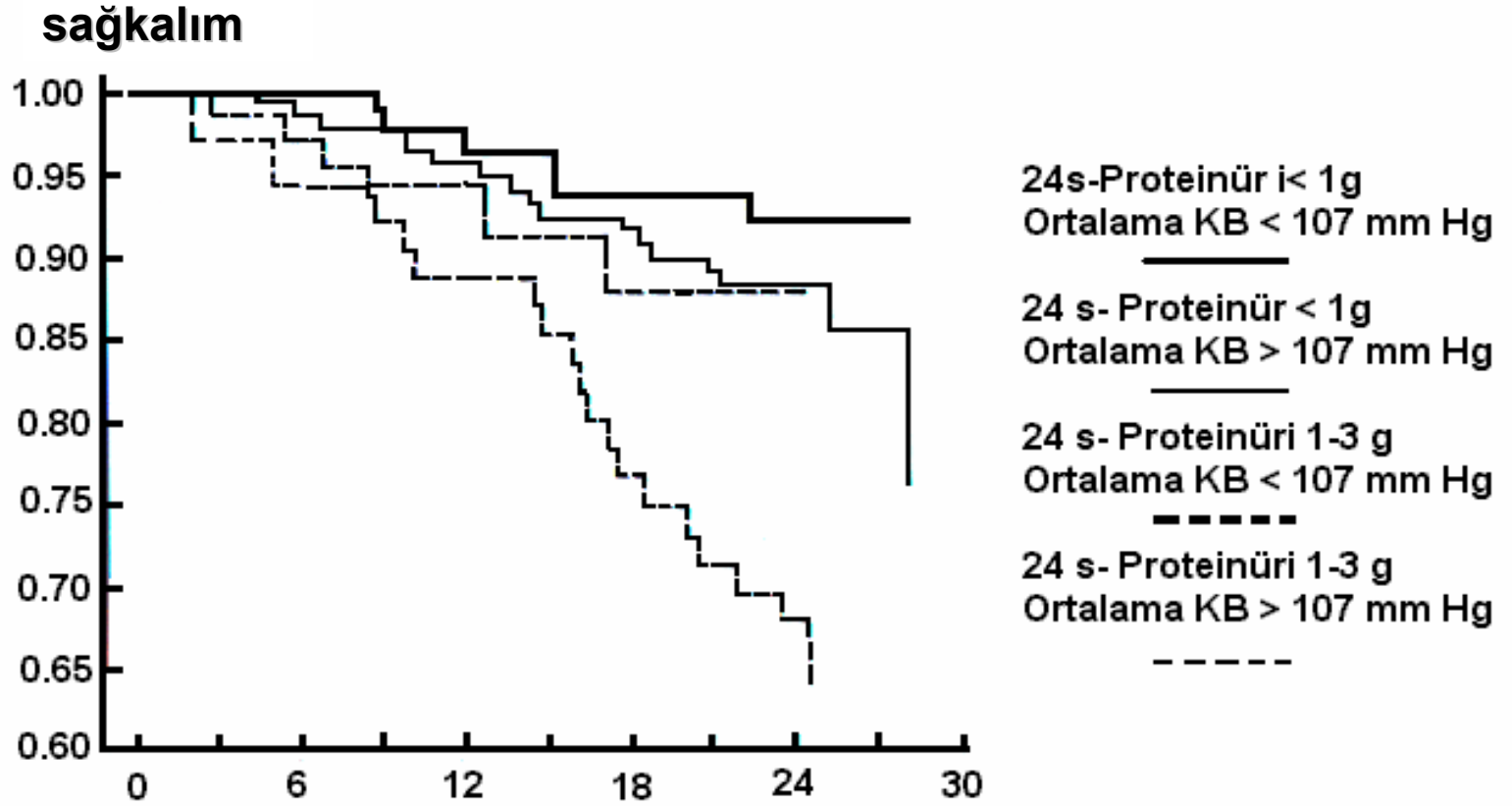
JNC 7 – Complete Version: Hypertension 42: 1206-1252, 2003.

Teo et al.: Lancet 368: 647-658, 2006.

Cornelissen et al.: Hypertension 46: 667-675, 2005.

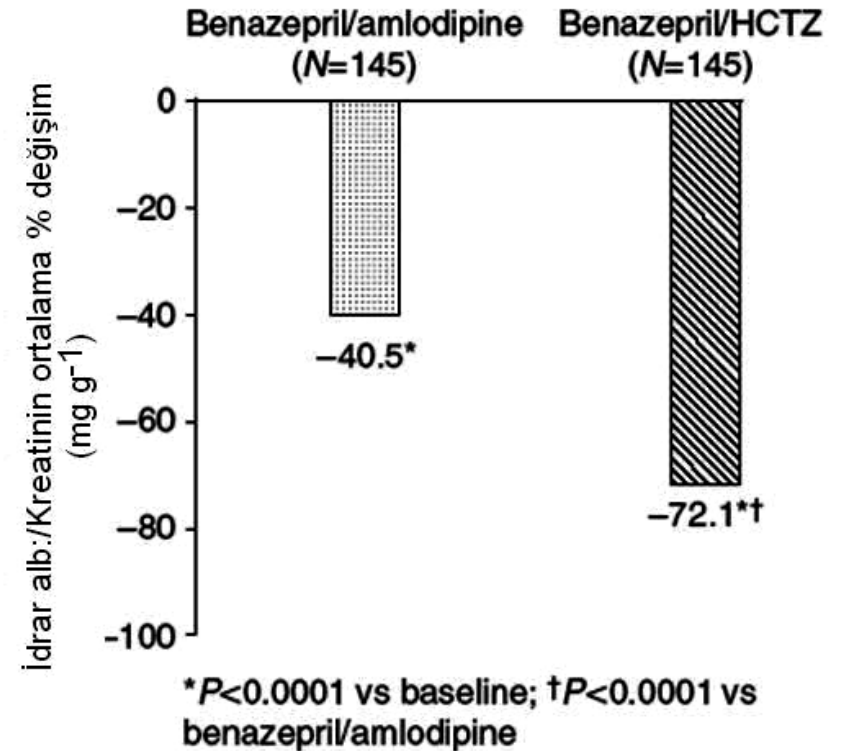
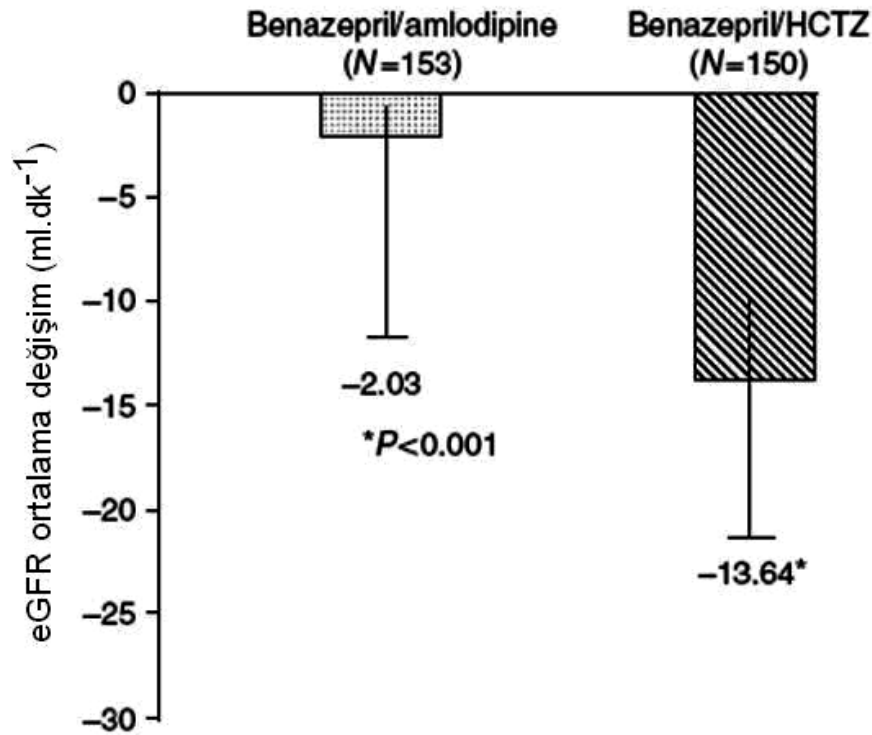
Proteinüri-Kan Basıncı Sağkalımı Etkileyen Faktörler

Morrell M. Avram. Renal Disease Progression and Management, 1999.

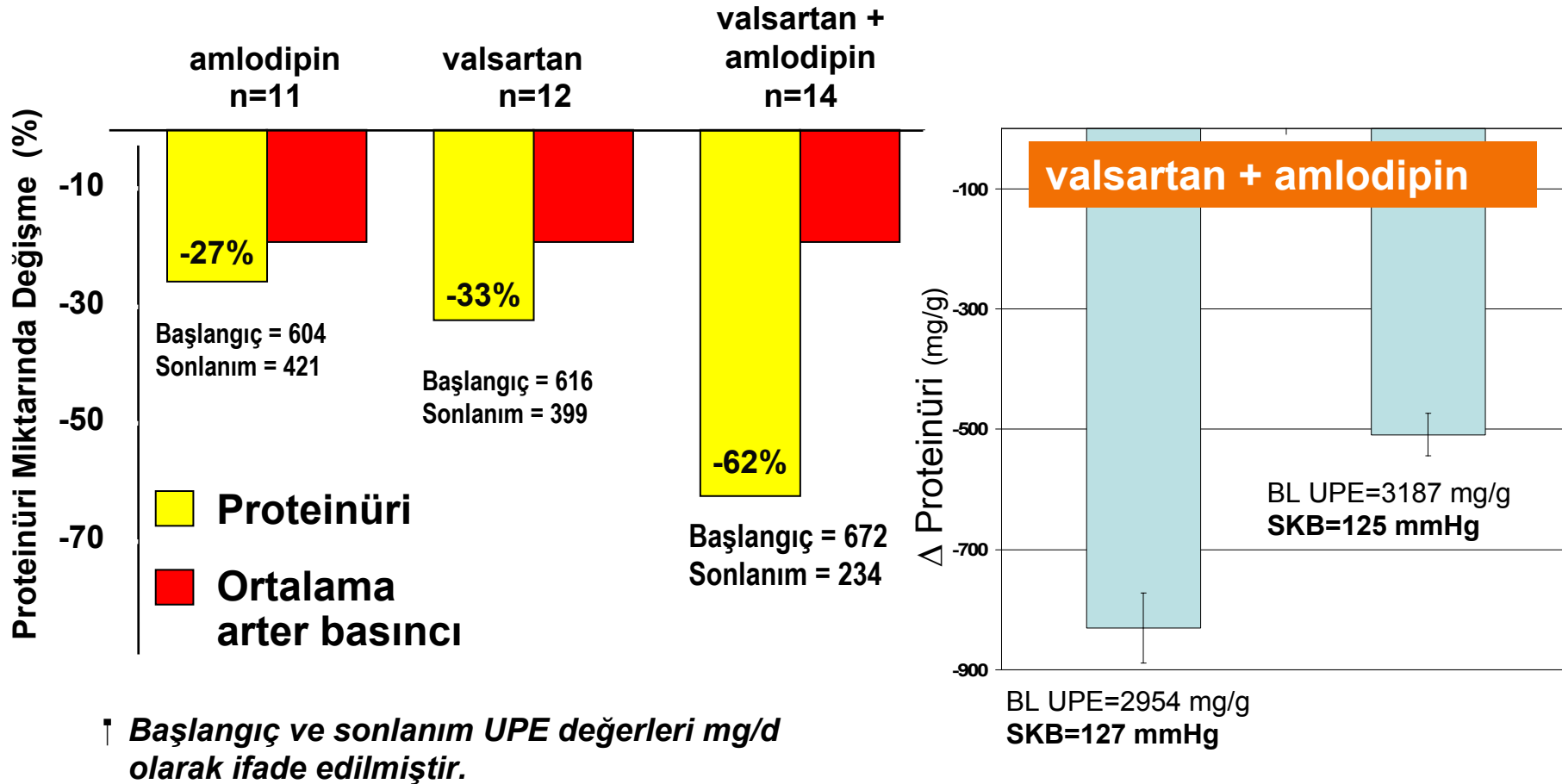

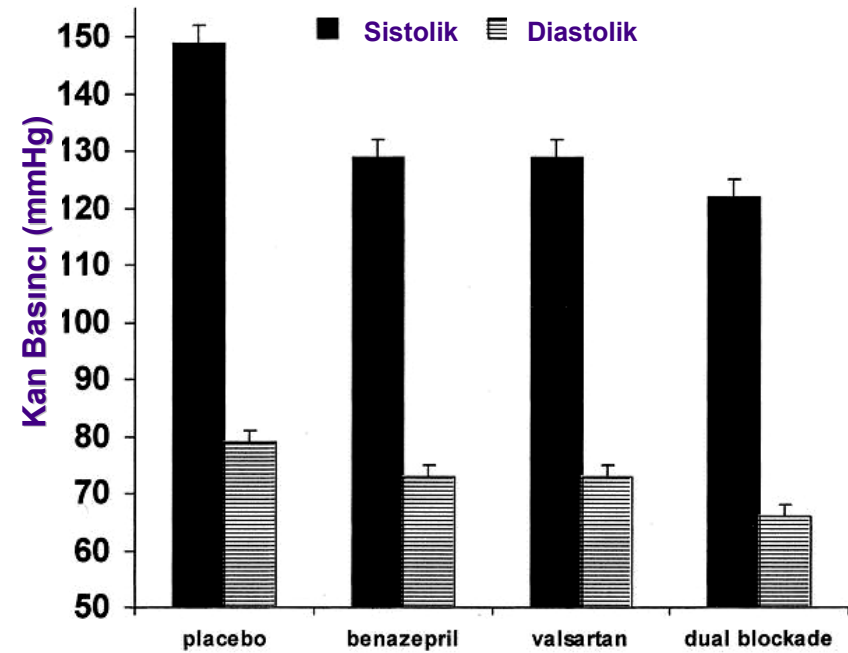
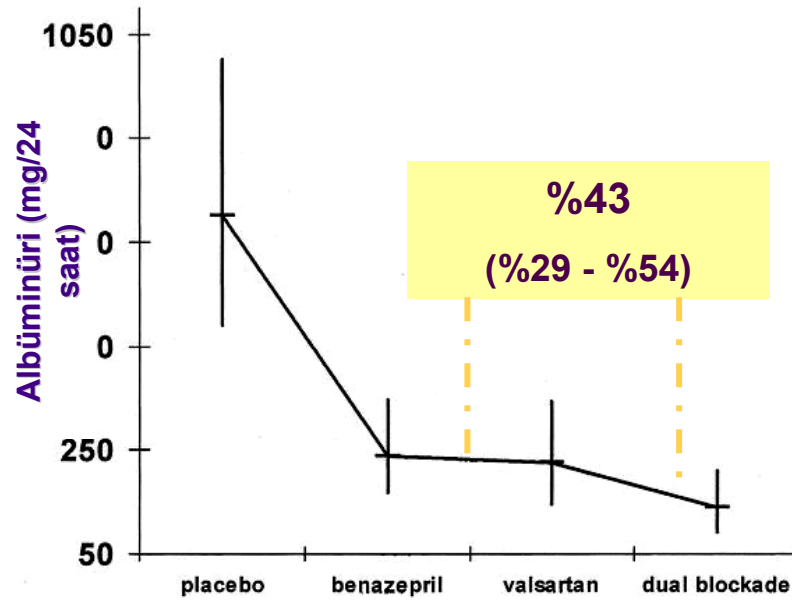
RAS blokeri + Diüretik: Proteinüri Üzerine Etki

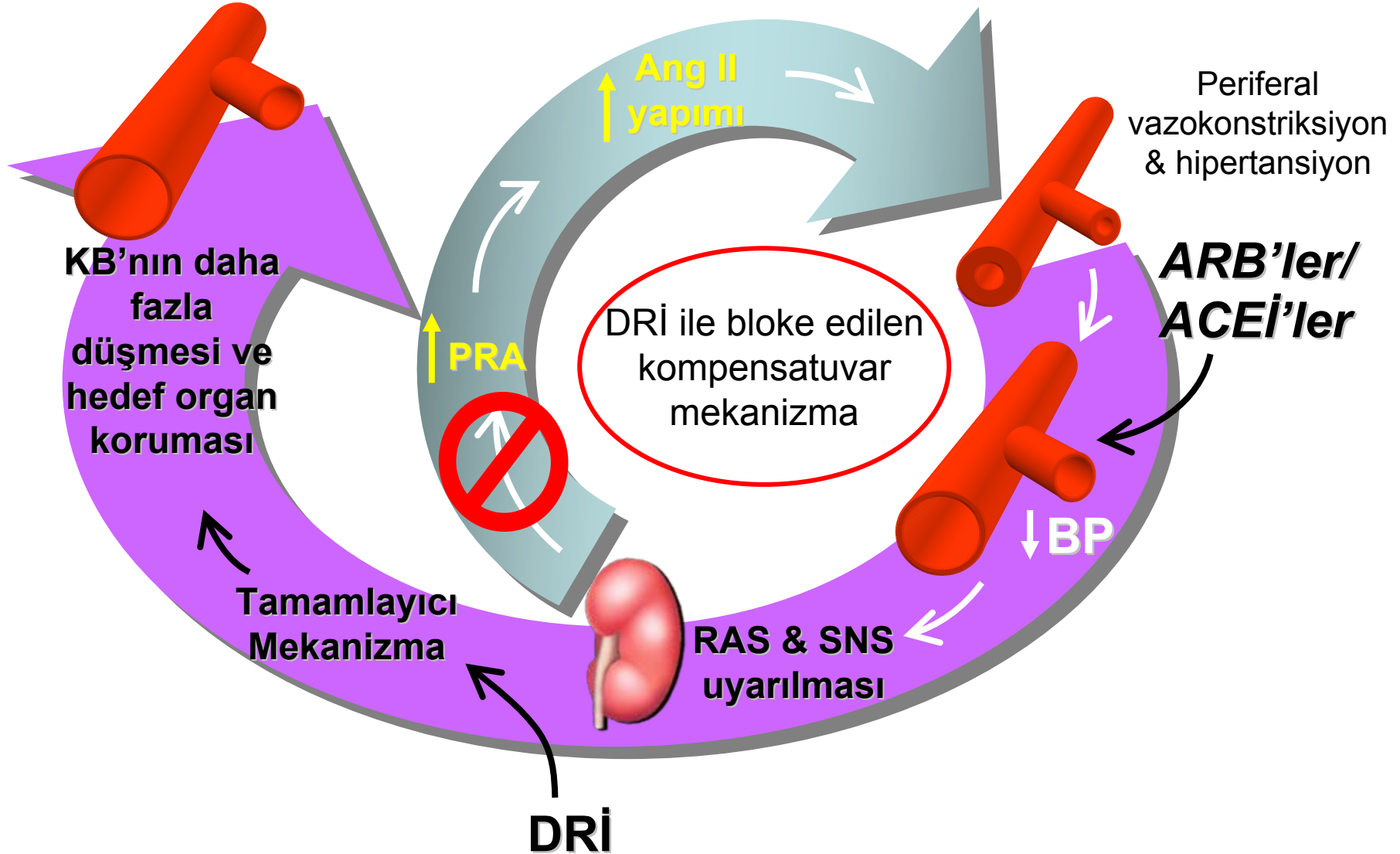
Amlodipin + Valsartan: Proteinüri üzerine sinerjistik etkiye sahip

ARB ve ACEi Birlikte Kullanılmaları

Neden ARB/ACEI + DRI Kombinasyonu?

Sonuç

- Hipertansiyon ve proteinürinin tedavisi renal hastalıkların morbidite ve mortalitesini azaltır.
- Hedef değerin $>20/10$ mmHg aştığı durumlarda (*Evre 2 ve yüksek riske sahip Evre 1 hastalarında*), kombine droglar (%80-90 hastada etkili), monoterapiye (%40-60 hastada etkili) kıyasla daha etkilidir.
- Kombinasyonların birçoğu, etki mekanizmaları birbirine katkı sağlayan ilaçlar arasında düzenlenmiştir ► *RAS blokeri + diüretik, RAS blokeri + KKB*
- Riskli hasta gruplarında kan basıncındaki küçük düşmeler dahi önemli yararlar sağlar. Bu nedenle kaç ilaçla olursa olsun; KB'ı, hastanın tolere edebildiği maksimum düzeye indirilmelidir. ACEi ve ARB'lerin ek yararları (*antiproteinürik*), ancak KB'ı düşürülebilen hastalar için geçerlidir.
- Antihipertansiflerin tümü birlikte kullanılabilir. Ancak diüretikli ve kalsiyum kanal bloker'li kombinasyonlar, ACEi ve ARB'lerin kan basıncını düşürücü ve antiproteinürik etkisini artırır.
- Başarı ancak yaşam biçiminin değiştirilmesiyle ve etkin (*erken başlangıç, uygun kombinasyon*) bir tedavi ile sağlanabilir.